

**УЧАСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ КАНАДИ
ТА КРАЇН ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ У РОЗВИТКУ
ЗАГАЛЬНОНАЦІОНАЛЬНОЇ НАУКИ,
ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА**

Вивчення історії української діаспори, її місця і значення в соціально-економічному та політичному житті незалежної України має важливе стратегічне значення. Українська діаспора робить вагомий внесок у розвиток економіки, культури, науки, мистецтва та літератури як України, так і країн проживання. Про це свідчать Усесвітні форуми українців, що відбуваються у м. Києві.

Організації та установи західних українських діаспор надавали значну допомогу в розвитку української історичної науки й національної культури, які в період застою та комуністичної влади в Україні були знищені, зрусіфіковані й спотворені. Плідна співпраця та налагоджена координація діяльності українознавців у контексті світової історії та розвитку світової науки сприятиме повному відродженню української культури як інтегральної частини світової культури. Історичний Акт 24 серпня 1991 р. відкрив нові можливості перед науковими інституціями західної української діаспори для безпосередньої співпраці з етнічною Батьківщиною. Широка наукова й педагогічна громадськість України фактично вперше здобула можливість познайомитися з доробками українознавчих центрів Заходу. Окрім науковців, плідно працюють письменники, поети, художники, скульптори української діаспори. Українська діаспора Канади та країн Латинської Америки гідно відстоювала Україну як суверенного члена світового співтовариства, допомагала у становленні дипломатичних структур. Так, українська діаспора Канади, Аргентини та Бразилії придбала для посольств України у своїх країнах нові будинки. Але головним є те, що діаспора сказала вагоме слово в утвердженні міжнародного іміджу й піднесенні престижу України та українства у світі,

розбудові політичних, економічних і культурних зв'язків нашої держави з країнами своїх поселень. Значну спадщину залишили такі письменники, поети, художники, скульптори української діаспори, як Я. Славутич, С. Горлач, Л. Голоцван, В. Вовк, Л. Бризгун-Шанти, родина Книшів, Л. Палій, П. Капшученко, М. Бідняк, Г. Новаківська, Л. Молодажанін та ін. Їхні патріотичні та високохудожні праці становлять невід'ємну частину культурного надбання України. Із-за кордону діаспора передавала на Батьківщину наукові, художньо-літературні цінності, рідкісні твори мистецтва. Українському народові повернення таких культурних цінностей дало змогу відродити національну культуру та мистецтво, сприяти їх подальшому розвитку.

Отже, діаспора виконувала своєрідні компенсаційні функції щодо науки та культури історичної батьківщини. Вона створювала цінності, які віддзеркалювали поступ світової культури й науки, однак зберігала традиції вітчизняних шкіл. Із проголошенням незалежності України з'явилися можливості для безпосередньої співпраці між вітчизняними науковцями й ученими діаспори, а також для повернення в Україну наукової та культурної спадщини.